

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce jsou nástroje ochrany životního prostředí, které se uplatňují v českém právu. Jedná se o prostředky, za pomoci nichž se stát a jiné instituce snaží zabezpečit co nejefektivnější ochranu životního prostředí.

Nástroje ochrany dělíme do dvou základních skupin. Jednak jsou to nástroje přímého působení na stav životního prostředí a jednak nástroje působení nepřímého. Do první skupiny řadíme nástroje administrativní, koncepční, sankční a speciální. Do skupiny druhé spadají nástroje ekonomické.

Administrativně-právní nástroje zahrnují především různé zákazy, příkazy, omezení, povolení stanoviska a vyjádření. Jedná se o opatření uplatňovaná vrchnostensky orgány veřejné moci. Ke koncepčním nástrojům patří různé koncepce, plány a programy, které představují určité dlouhodobě pojaté dokumenty lidského směřování v určité oblasti. Mezi sankční nástroje se řadí pokuty a jiné formy trestů. V rámci sankčních nástrojů rozlišujeme odpovědnost deliktní a odpovědnost za ztráty na životním prostředí. Ekonomické nástroje jsou tvořeny především daněmi a poplatky. Vyznačují se odlišným působením na adresáty, a to tak, že jim poskytují možnost volby chování. Mezi nástroje speciální řadíme zejména problematiku územního plánování a stavebního řízení, posuzování vlivů na životní prostředí, ochranu veřejného zdraví a hygienu životního prostředí, integrovanou prevenci a ochranu před znečištěním a právo na informace o životním prostředí.